

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-281/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola a Mateřská škola Verměřovice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo:	Verměřovice 115, 561 52 Verměřovice
IČ:	75 015 030
Identifikátor:	650 057 511
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Zorou Dvořákovou
Zřizovatel:	Obec Verměřovice
Místo inspekční činnosti:	Verměřovice 115
Termín inspekční činnosti:	6. a 7. únor 2012

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou a školským zařízením vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Verměřovice, okres Ústí nad Orlicí (škola) vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny (ŠJ). V době inspekční činnosti se v ZŠ ve 2 třídách vzdělával celkem 21 žák 1. – 5. ročníku (spoje 1., 2., 3. a 4. s 5.), do 1 oddělení ŠD bylo přihlášeno 20 žáků. ZŠ vykazuje 1 žaka se speciálními vzdělávacími potřebami, který je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. Při ŠD pracují 4 zájmové kroužky.

MŠ je jednotřídní. Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu zájemců o předškolní vzdělávání došlo k navýšení kapacity (28 míst), která v posledních třech letech byla zcela využita.

V posledním roce před vstupem do prvního ročníku základní školy je 12 dětí, z toho dvě mají odklad školní docházky (OŠD). Provoz MŠ je od 6:30 do 15:30. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena ve výši 200 Kč měsíčně.

Výchovně vzdělávací proces zajišťují v ZŠ ředitelka, učitelka a vychovatelka, všechny s odbornou kvalifikací. V MŠ pracují dvě pedagogické pracovnice s plnými pracovními úvazky, jedna je bez odborné kvalifikace a v současné době v pracovní neschopnosti. Na zástup za ní byla přijata studentka pedagogické fakulty.

Stravování žáků a dětí zajišťuje školní jídelna umístěná v přízemí budovy.

Ve všech ročnících ZŠ a ve ŠD probíhalo vzdělávání podle vlastních školních vzdělávacích programů (ŠVP). Předškolní vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Korálky“.

V ZŠ došlo k postupné obměně školního nábytku, bylo vybudováno školní hřiště. Z prostředků získaných z projektu *EU Peníze do škol* byla v první fázi vybavena počítačová učebna s interaktivní tabulí. V MŠ k významnějším změnám ve sledovaném období patří zejména výměna oken, obměna dětského nábytku a podlahových krytin.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce běžným způsobem (na webových stránkách obce, prostřednictvím vývěsky u školy, článků v obecním zpravodaji). Při přijímání žáků k základnímu vzdělávání a dětí k předškolnímu vzdělávání je naplňována zásada rovného přístupu. Rozhodnutí ředitelky školy obsahují náležitosti stanovené zákonem. Zřizovatel již několik let škole uděluje výjimku (ZŠ z nejnižšího, MŠ z nejvyššího počtu žáků).

Témata prevence sociálně patologických jevů jsou příležitostně vřazována do výuky a do školních projektů. Osvědčila se spolupráce s organizacemi a spolky, které pro žáky připravují besedy (Hasiči, Policie ČR, útulek pro zvířata). V odpoledních hodinách téměř všichni žáci navštěvují ŠD, kde se věnují aktivitám zaměřeným na vhodné trávení volného času, včetně zájmových kroužků (sportovní, dramatický, výtvarný, náboženství).

Sledované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách ve spojení dvou či tří ročníků, měly rozdílnou úroveň. Většinou byly vedeny formou frontální výuky se střídáním společné a samostatné práce žáků se zopakováním a procvičením množství učiva. Občas byly zařazeny skupinové činnosti s aktivním zapojením všech žáků. Vzhledem k jejich nízkému počtu učitelky často uplatňovaly individuální přístup s průběžnou kontrolou výsledků práce, občas s prvky sebehodnocení žáků. V jedné z hodin převažovalo písemné procvičování učiva bez využití jiných metod výuky, v další se projevil málo promyšlená stavba hodiny. Pokyny vyučující byly často nejasné, jednotlivé činnosti nesystematické bez logické návaznosti a propojení. Chyběla pozitivní motivace, minimální bylo doplnění výuky názornými pomůckami.

Výsledky vzdělávání žáků se vyučující v ZŠ průběžně zabývají. Ve školním roce 2010/2011 byly provedeny srovnávací testy žáků 5. ročníku, jejich výsledky se pohybovaly mírně nad průměrem České republiky. Vedení školy každoročně usiluje o zpětnou vazbu, zajímá se o prospěch žáků, kteří odešli na 2. stupně základních škol v okolí (tyto školy jim zasílají jejich výsledky za pololetí).

MŠ připravuje rozmanitou vzdělávací nabídku, která vychází z integrovaných bloků stanovených ve ŠVP PV a je dále konkretizována v třídním vzdělávacím programu. Zařazovány jsou v přirozených souvislostech aktivity ze všech vzdělávacích oblastí, méně

je učitelkami sledováno jejich logické propojení s dílčími cíli a očekávanými výstupy. MŠ nabízí také doplňkové aktivity, např. kulturní akce, exkurze, společné činnosti pro rodiče s dětmi. Všechny aktivity přispívají k utváření základů funkčních gramotností a klíčových kompetencí, i když jejich vyváženost se ve vzdělávacím procesu vytrácela.

Stávající organizace vzdělávání potlačuje dobu spontánního vyžití dětí, při kterém měly možnost seberealizace, samostatného rozhodování a společné hry. Děti využívaly celý prostor třídy, bezprostředně spolu komunikovaly, dokázaly se domluvit. Po krátkém ranním cvičení a svačině následovaly řízené činnosti, které v průběhu dne převažovaly. Jejich průběh měl zejména podobu společných činností s podporou rozvoje mechanické paměti. Využívány byly především klasické metody výuky s občasnou převahou verbálního projevu učitelky. Menší důraz byl kladen na prožitek a minimální diferenciaci učiva akceptující věkové zvláštnosti i potřeby jednotlivých dětí, chyběly podněty k jejich aktivnímu záměrnému učení. Při těchto činnostech ztrácely zájem, opadala jejich pozornost a vyrušovaly. Zaznamenané vzájemné konflikty dětí svědčí o nedodržování pravidel vzájemného soužití a jsou řešené častějším neúčinným napomínáním. Děti pokyny vyučujících respektovaly méně, což ovlivnilo i průběh vzdělávání. V čase pobytu venku bylo zohledněno silně mrazivé počasí. Učitelky využily vzniklý prostor zejména k činnostem ve skupinách, částečně i k individuálním.

Přirozenou součástí spontánních, řízených i pohybových aktivit byl rozvoj matematických dovedností. Děti při manipulačních činnostech uplatňovaly představivost, chápaly číselnou řadu, orientovaly se v elementárním počtu cca do šesti. Méně byly vedeny k samostatnému řešení myšlenkových i praktických problémů. O utváření čtenářské gramotnosti svědčily projevy dětí, které přiměřeně věku a individuálním možnostem dokázaly sdělit své nápady i odpovědět na otázky, většina starších dětí poznala některá písmena a uměla sestavit své jméno. Učitelky zařazením četby podporují utváření pozitivního vztahu ke knihám. K pokládání základů informační gramotnosti je kromě zprostředkovaného předávání informací občas využita i práce s encyklopediemi, ojediněle experimentování. Oblast výchovy ke zdraví je posílena zařazením plaveckého výcviku a zavedením celodenního pitného režimu, který byl dětmi průběžně využíván. S ohledem na věk a možnosti mají osvojeny elementární pohybové dovednosti. Zvládaly prostorovou orientaci, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Pedagogické pracovnice sledují vývoj jednotlivých dětí, v případě nutnosti jsou rodičům doporučeny služby poradenských zařízení typu pedagogicko-psychologické poradny či logopedické ambulance. Včasné řešení možných příčin neúspěchu a úzký kontakt se ZŠ přispívají bezproblémovému přechodu do 1. ročníku základního vzdělávání. Zařazení cílené individuální péče s využitím poznatků z pedagogické diagnostiky nebylo v průběhu inspekční činnosti zřejmé, nevyplývalo ani z třídní dokumentace. Patrné nebylo ani u dětí s OŠD, pro které je vypracován individuální vzdělávací plán.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola k 1. září 2010 aktualizovala ŠVP ZV a ŠVP ŠD, po drobných úpravách v průběhu inspekční činnosti splňují požadavky školského zákona a Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). ŠVP PV byl v průběhu inspekce doplněn o dílčí informace v oblasti využívaných metod práce, vzdělávacího obsahu a evaluačního systému. V současné době respektuje zásady dané Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Škola vede povinnou dokumentaci převážně v souladu s požadavky školského zákona, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti (např. doplnění obsahu školního řádu MŠ). Koncepční dokumenty školy dostatečně nereflektují skutečnost sloučeného zařízení základní a mateřské školy.

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2003, splňuje předpoklady pro její výkon. Vymezila pravomoci vedoucí učitelce, která je zodpovědná za činnost MŠ, a zaměřuje se převážně na bezproblémové zajištění předškolního vzdělávání. Vzájemný přenos informací je založen hlavně na osobním kontaktu. Jednání pedagogické rady probíhají v rámci subjektu společně. Ze zápisů vyplývá, že pedagogické záležitosti

i týkající se MŠ jsou zde řešeny méně. Realizace a kvalita předškolního vzdělávání je, dle sdělení vedoucí učitelky, předmětem diskuzí mezi pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) ředitelka školy podporuje, plán vzdělávání pro pracovnice MŠ však zpracovala na podnět inspekce. V tomto školním roce jsou upřednostňovány vzdělávací akce týkající se práce s interaktivní tabulí (v ZŠ) a zvládnutí chování dětí (v MŠ). V ZŠ se každá pedagožka zúčastnila několika akcí, v MŠ se aktivně vzdělává pouze vedoucí učitelka.

Pedagogický sbor ZŠ je kvalifikovaný, stabilizovaný, jeho složení umožňuje plnění vzdělávacích programů. Personální obsazení v MŠ z pohledu odborné kvalifikovanosti vykazuje dílčí rizika. Ve sledovaném období byly zaznamenány časté zástupy za pracovní neschopnost. Využití pracovní doby učitelky není vzhledem k nastavenému režimu dne plně efektivní.

Materiálně technické podmínky ZŠ pro vzdělávání žáků mají celkově velmi dobrou úroveň. Prostory učeben a chodeb byly čisté, upravené a vkusně vyzdobené, vybavení tříd školním nábytkem je zánovní. Učební pomůcky jsou obměňovány podle finančních možností, učebnice v některých ročnících jsou v používání více než 10 let. Za poslední 4 roky nedošlo k žádnému doplnění knih ve školní knihovně. MŠ je umístěna v přízemí budovy školy. Prostorové předpoklady pro naplňování záměrů ŠVP PV jsou dobré, umožňují realizaci dětských individuálních, skupinových i frontálních aktivit různého typu. Hračky a učební pomůcky jsou dle možností obměňovány a doplňovány, omezená je nabídka náčiní k rozvoji pohybových dovedností.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků vydala ředitelka pokyn, který stanovuje postupy při vzdělávacích i mimoškolních činnostech. Fyzickou prohlídkou prostor a vybavení ZŠ i MŠ nebyly shledány rizikové prvky. Žáci a zákonní zástupci dětí byli prokazatelně seznámeni se školními řády, se zásadami bezpečné práce a bezpečného chování, žáci jsou před konáním všech akcí pravidelně poučováni. Evidence úrazů je vedena, jejich výskyt je minimální.

Spolupráce ZŠ se zákonnými zástupci probíhá na běžné úrovni (informace prostřednictvím žákovských knížek, třídní schůzky, možnost individuálních konzultací s pedagogy). Funguje Sdružení rodičů a přátel dětí základní školy, které se významnou mírou podílí na aktivitách školy. Zákonní zástupci dětí jsou informováni o vzdělávací nabídce, průběhu a výsledcích vzdělávání. K činnosti MŠ se mají možnost vyjádřit.

Školská rada naplňuje svou zákonnou funkci. Přínosné jsou kontakty se školami v okolí a místními organizacemi. MŠ se svými aktivitami také podílí na životě obce (kulturní vystoupení pro veřejnost). Spolupráce se zřizovatelem je ředitelkou školy hodnocena jako velmi dobrá.

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem (příspěvek na provoz), přidělenými ze státního rozpočtu (neinvestiční výdaje na přímé náklady na vzdělávání), ministerstvem školství (rozvojové programy), z vlastních příjmů (školné za ŠD, MŠ). Celková suma financí z uvedených zdrojů umožňuje realizaci vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Stanovené podmínky přijímání žáků a dětí ke vzdělávání jsou dodržovány. Škola uplatňuje zásady rovného přístupu, reedukační péče o žákyni se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení odborníků.

ŠVP ZŠ i ŠVP PV jsou zpracovány podle zásad a principů RVP ZV a RVP PV.

Preventivní strategii škola zaměřuje na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a dětí, rizikovými jevy se zabývá.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, personální podmínky v MŠ vykazují částečná rizika v odborné kvalifikovanosti a v zapojení vyučující do dalšího vzdělávání.

Materiálně technické podmínky ZŠ mají dobrou úroveň, rezervy byly konstatovány v obnově učebnic a učebních pomůcek, včetně jejich využívání. Prostorové a materiální podmínky pro naplňování záměrů ŠVP PV jsou dostatečné a převážně jsou využívány k podpoře výuky.

Finanční předpoklady školy umožňují realizaci deklarovaných školních vzdělávacích programů.

Škola rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci žáků a dětí a dalšími partnery.

Pozitivem sledované výuky v ZŠ bylo uplatňování individuálního přístupu k žákům, využití skupinové práce, zopakování a procvičení množství učiva. Rezervy byly konstatovány v provázanosti výuky a smysluplnosti některých činností. Minimální bylo doplnění výuky názornými pomůckami. Organizace předškolního vzdělávání částečně potlačovala prostor pro spontánní hru a pohybové aktivity. V realizovaném vzdělávacím procesu byly utvářeny základy klíčových kompetencí, i když jejich osvojování nebylo vyvážené, výrazně převažovaly kompetence k učení.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 28. února 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

M. Hunalová, v.r.

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

L. Jindrová, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Verměřovicích dne 9. března 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zora Dvořáková, ředitelka školy

Zora Dvořáková, v.r.

Připomínky ředitelky školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.